

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.164.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15667 Pani Posłanki Bożeny Lisowskiej, w sprawie wdrożenia systemowych rozwiązań aktywizujących ukryty potencjał młodzieży NEET (15-34 lata) oraz reformy metod docierania do osób biernych zawodowo, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Odnosnie do pytania nt. aktualnych danych dotyczących liczebności grupy NEET w Polsce na koniec 2025 r. informuję, że najnowsze dostępne dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) GUS przedstawiają sytuację aktualną na IV kwartał 2025 r. Średnia liczba NEET w 2025 r. była o 4,15% niższa w porównaniu do średniej z 2024 r. Średnio w 2025 r. liczba NEET w 2025 r. wynosiła 878 tys. osób, a w 2024 r. 916 tys. Spadek dotyczy szczególnie grupy wiekowej 25-34 lata, zaś nieznaczny wzrost (o 3,6%) grupy 15-24.

Liczbę osób NEET z podziałem na poszczególne grupy w 8 ostatnich kwartałach przedstawiają poniższe tabele.

A. NEET według grupy wiekowych w poszczególnych kwartałach 2024 i 2025 r. (w tys. osób)

Grupa wieku	1 kw. 2024	2 kw. 2024	3 kw. 2024	4 kw. 2024	1 kw. 2025	2 kw. 2025	3 kw. 2025	4 kw. 2025
15-24	305	305	375	327	357	305	349	351
25-34	601	582	580	590	571	521	529	532

B. NEET według miejsca zamieszkania w poszczególnych kwartałach 2024 i 2025 r. (w tys. osób, wiek 15-34)

	1 kw. 2024	2 kw. 2024	3 kw. 2024	4 kw. 2024	1 kw. 2025	2 kw. 2025	3 kw. 2025	4 kw. 2025
Miasto	453	423	450	430	437	404	420	436
Wieś	453	464	506	487	491	423	457	447

C. NEET według płci w poszczególnych kwartałach 2024 i 2025 r. (w tys. osób, wiek 15-34)

	1 kw. 2024	2 kw. 2024	3 kw. 2024	4 kw. 2024	1 kw. 2025	2 kw. 2025	3 kw. 2025	4 kw. 2025
mężczyźni	314	300	355	323	346	279	319	333

Kobiety	593	586	600	594	582	548	558	550
---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Jedną z grup zaliczanych do NEET są zarejestrowani w urzędach pracy bezrobotni. W urzędzie pracy, zgodnie z ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia, może być zarejestrowana jako bezrobotna osoba, która ukończyła 18 lat.

Według stanu na koniec 2025 r. w urzędach pracy w całej Polsce zarejestrowanych było 320,8 tys. osób w wieku od 18 do 34 lat, które stanowiły 36,1% wszystkich bezrobotnych. W grupie tej było: 121,3 tys. bezrobotnych w wieku 18-24 lata i 199,5 tys. w wieku 25-34 lata, 179,1 tys. kobiet, 160,3 tys. mieszkańców wsi.

W analizach europejskich oraz w statystykach Eurostat osoby z grupy NEET definiowane są co do zasady jako osoby w wieku 15–29 lat nieuczestniczące w zatrudnieniu, edukacji ani szkoleniu. Do tej grupy wiekowej odnosi się również zalecenie Rady (UE) z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży (Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1–9; dalej jako: gwarancje dla młodzieży).

W ramach Europejskiego filaru praw socjalnych oraz monitorowania celów UE do 2030 zaplanowano obniżenie odsetka osób w wieku od 15 do 29 lat w statusie NEET do 9%. Eurostat opisuje ten wskaźnik jako jeden z głównych celów unijnych dotyczących rynku pracy.

W Polsce istotną rolę w docieraniu do młodych osób pozostających poza systemem instytucjonalnego wsparcia, w tym do tych, które nie są zarejestrowane w urzędach pracy, odgrywają Ochotnicze Hufce Pracy (OHP). Instytucja ta kieruje swoje działania do osób wymagających wsparcia w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, a dostęp do oferowanych przez nią usług nie jest uzależniony od posiadania statusu osoby bezrobotnej ani rejestracji w powiatowym urzędzie pracy. Jednocześnie, w związku ze zmianami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r. poz. 620), przedział wiekowy klientów OHP rozszerzono i obecnie obejmuje on osoby od 14 do 30 roku życia.

Działania OHP skupiają się na poradnictwie zawodowym, pośrednictwie pracy oraz szkoleniu zawodowym i realizowane są również poprzez współpracę z lokalnymi partnerami, takimi jak szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje pomocy społecznej czy organizacje pozarządowe. Pozwala to na aktywne docieranie do tzw. „niewidzialnych NEET-ów”, m.in. poprzez działania informacyjne i doradcze prowadzone w środowiskach lokalnych oraz instytucjach pracujących z młodzieżą znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej.

W zakresie „docieralności” do młodzieży zagrożonej wykluczeniem ustawa z dnia 20 marca 2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia nałożyła na wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy nowe zadania, do których należy m.in. docieranie z informacją o możliwościach skorzystania z określonych w ustawie form pomocy do ich potencjalnych beneficjentów oraz motywowanie osób niezarejestrowanych, w tym biernych zawodowo, do podejmowania aktywności zawodowej. Zadania te są finansowane z Funduszu Pracy. Urzędy pracy mogą docierać do osób niezarejestrowanych poprzez:

- analizy i badania potrzeb osób biernych zawodowo na lokalnych rynkach pracy;
- promowanie oferty urzędów pracy i zachęcanie do rejestracji w urzędach pracy podczas wydarzeń takich jak targi pracy - „talent days” czy dni kariery;
- promowanie oferty i działań urzędów pracy z wykorzystaniem mediów społecznościowych;

- organizację dni otwartych doradztwa zawodowego, podczas których pracownicy urzędów pracy mogą przedstawiać ofertę dostępną w urzędzie pracy i zachęcić do rejestracji;
- współpracę z innymi podmiotami, np. ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, uczelniami, instytucjami kultury, szkołami, biurami karier, itp., celem promowania działań urzędów pracy;

Zmotywowana do poszukiwania pracy osoba rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy i zostaje objęta wsparciem właściwym dla grupy, do której się zalicza.

Zgodnie z przepisami ustawy osoba niezarejestrowana, również bierna zawodowo, może korzystać z poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy.

Dodatkowo w bieżącym roku kierownictwo MRPiPS planuje realizację projektów pilotażowych, w których zostaną przetestowane m.in. narzędzia umożliwiające identyfikację oraz skuteczne dotarcie do osób biernych zawodowo, w tym kobiet posiadających dzieci. Celem tych działań będzie zachęcenie objętych nimi osób do powrotu na rynek pracy i aktywizacji zawodowej.

W zakresie współpracy z NGO i sektorem prywatnym, w celu stosowania streetworkingu zawodowego czy mentoringu rówieśniczego, kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozwija współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz sektorem prywatnym zarówno na poziomie systemowym, jak i operacyjnym. Dwa razy w roku organizowane są spotkania nieformalnej grupy interesariuszy, w której uczestniczą przedstawiciele partnerów społecznych i organizacji pozarządowych. Gremium to pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą w zakresie realizacji gwarancji dla młodzieży m.in. w odniesieniu do sposobów docierania do młodych osób pozostających poza systemem wsparcia.

Na poziomie wdrożeniowym współpraca z NGO i sektorem prywatnym realizowana jest m.in. przez publiczne służby zatrudnienia, w szczególności Ochotnicze Hufce Pracy, które współdziałają z partnerami lokalnymi, organizacjami społecznymi, pracodawcami, instytucjami edukacyjnymi i podmiotami prowadzącymi działalność z zakresu pomocy społecznej w celu lepszego dopasowania podejmowanych przedsięwzięć do potrzeb młodych osób. Współpraca ta obejmuje zarówno działania systematyczne, jak i projekty o charakterze pilotażowym lub lokalnym. W ramach tej współpracy wykorzystywane są również niestandardowe metody pracy, takie jak elementy streetworkingu czy mentoringu. Metody te są najczęściej stosowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi dysponującymi odpowiednim doświadczeniem i kompetencjami, co pozwala na elastyczne dostosowanie form wsparcia do specyfiki danej grupy docelowej.

Takie podejście umożliwia stopniowe rozwijanie i testowanie nowych form wsparcia, przy jednoczesnym zachowaniu ich komplementarności z instrumentami systemowymi rynku pracy.

Odnośnie do pytania o włączanie komponentu wsparcia psychologicznego w programy aktywizacji zawodowej pragnę poinformować, że zgodnie z art. 205 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia powiatowy urząd pracy może skierować osobę bezrobotną lub poszukującą pracy na badania lekarskie lub psychologiczne w celu stwierdzenia jej zdolności do wykonywania pracy, uczestnictwa w formie pomocy lub wykluczenia przeciwwskazań do wykonywania pracy związanej z formą pomocy. Koszty badań są finansowane z Funduszu Pracy w formie wpłaty na konto wykonawcy badania albo osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy.

W Planie Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia na lata 2025-2027 określono inicjatywy służące aktywizacji osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Wśród nich znajduje się wspieranie aktywności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, realizowane przez powiatowe urzędy pracy m.in. na gruncie specjalistycznych programów wsparcia psychologicznego i społecznego we współpracy z właściwymi instytucjami na poziomie lokalnym (przede wszystkim z ośrodkami pomocy społecznej przy udziale psychologa).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 203 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia niektóre powiatowe urzędy pracy tworzą punkty obsługi osób do 30 roku życia i zapewniają kompleksowe wsparcie dostosowane do potrzeb młodych osób, obejmujące m.in. elementy wsparcia psychologicznego.

Wsparcie psychologiczne stanowi też istotny element działań realizowanych przez Ochotnicze Hufce Pracy i jest integralną częścią procesu przygotowania młodych osób do wejścia na rynek pracy. Każda korzystająca z usług OHP osoba diagnozowana jest pod kątem potrzeb, a w przypadku młodzieży przebywającej w jednostkach stacjonarnych objęta pogłębioną diagnozą psychologiczno-pedagogiczną. Na tej podstawie opracowuje się indywidualną ścieżkę wsparcia, która obejmuje m.in. działania doradcze i psychologiczne. Beneficjenci tej formy pomocy mogą korzystać z konsultacji psychologicznych i wsparcia terapeutycznego w formie indywidualnej lub grupowej. Prowadzone z nimi działania koncentrują się na wzmacnianiu ich kompetencji społecznych, odporności psychicznej oraz motywacji i są realizowane zgodnie ze „Standardem wychowania” obowiązującym w OHP, a w razie potrzeby uzupełniane w drodze współpracy z zewnętrznymi specjalistami i instytucjami.

Informuję, że w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej nie prowadzi się bezpośrednich badań zdrowia psychicznego osób NEET. Kierownictwo resortu śledzi jednak prace naukowe prowadzone w tym zakresie. W 2021 r. badacze z Kanady i z USA przeprowadzili przegląd 24 badań dot. NEET z lat 1999-2020. Wskazuje on, że status NEET jest istotnie powiązany z gorszym zdrowiem psychicznym oraz problemami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych. Zaburzenia psychiczne podnoszą ryzyko negatywnych wyników edukacyjnych i zawodowych. Problemy psychiczne, z jakimi mierzą się osoby między 12 a 15 rokiem życia mogą zwiększać ryzyko bycia NEET w młodej dorosłości. Poza tym problemy zdrowotne i psychologiczne znacznie podnoszą ryzyko wypadnięcia z systemu edukacji, a tym samym wejścia do grupy NEET.

Odnosnie do pytania o narzędzia dedykowane kobietom, których bierność zawodowa wynika z obowiązków opiekuńczych informuję, że w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia przewidziano formy pomocy, które mają wspierać rodziców w godzeniu obowiązków zawodowych z życiem rodzinnym i pozytywnie wpływać na aktywizację bezrobotnych kobiet. Akt ten przyznaje również pierwszeństwo w korzystaniu ze wsparcia urzędów pracy osobom posiadającym Kartę Dużej Rodziny oraz bezrobotnym samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko.

Powiatowe urzędy pracy oferują pomoc w powrocie na rynek pracy kobietom, które zarejestrują się jako bezrobotne lub poszukujące pracy. Mogą one na ogólnych zasadach skorzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, do którego zalicza się m.in.:

- pomoc w znalezieniu pracy, obejmująca przede wszystkim pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, a także współpracę z urzędem pracy opartą na dobrowolności w przyjmowaniu ofert zatrudnienia i stałą opiekę indywidualnego doradcy ds. zatrudnienia (również w formule online);
- pomoc w rozwoju zawodowym pod postacią oferowanych szkoleń, finansowania kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania

- dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, bonu na kształcenie ustawiczne czy pożyczki edukacyjnej;
- pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez oferowane staże (możliwość realizacji stażu w niepełnym wymiarze czasu pracy - minimum 20 h w tygodniu, również w formie zdalnej);
 - pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawcy przez skierowanie do pracy na refundowane stanowiska pracy;
 - skierowanie do udziału w programie specjalnym w przypadku, gdy istnieje konieczność zastosowania pozaustawowych form wsparcia;
 - pomoc finansową w podjęciu działalności gospodarczej, pozwalającą również na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa niezbędnego dla osoby zakładającej własną firmę;
 - środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej;
 - pakiet aktywizacyjny, który umożliwia skierowanie osoby bezrobotnej do więcej niż jednej formy pomocy, zapewniając jej kompleksowe i wieloetapowe wsparcie sprzyjające zmianie kwalifikacji oraz powrotowi i utrzymaniu się na rynku pracy;
 - bon na zasiedlenie – środki w wysokości do 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przyznawane osobie bezrobotnej na podjęcie pracy w innej miejscowości niż dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadzono też rozwiązania umożliwiające pogodzenie życia zawodowego z rodzinnym, takie jak:

- świadczenie aktywizacyjne przyznawane pracodawcy za zatrudnienie w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy niezatrudnionej i niewykonywującej innej pracy zarobkowej, rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka;
- refundacja kosztów opieki nad dzieckiem i osobą zależną. Starosta może na podstawie umowy, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować osobie bezrobotnej koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do 7 roku życia, a w przypadku dziecka lub dzieci z niepełnosprawnościami – do 18. roku życia.;
- grant na pracę zdalną dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy o maksymalnej wartości równej 3-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Nie ulega wątpliwości, że młode osoby z grupy NEET należy traktować jako zbiorowość o potencjale, który powinien zostać należycie doceniony. W tym kontekście kluczową rolę odgrywają inicjatywy wzmacniające skuteczność aktywizacji zawodowej, budujące adekwatny, pozytywny wizerunek młodych osób na rynku pracy, realizowane ze środków Unii Europejskiej.

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego przygotowywane są standardy wsparcia osób młodych i długotrwale bezrobotnych w urzędach pracy, które mają zostać wdrożone do końca maja 2028 r. Uzupełnieniem działań systemowych będą działania informacyjno-promocyjne realizowane w ramach projektu niekonkurencyjnego FERS „Koordynacja wsparcia osób młodych i długotrwale bezrobotnych na rynku pracy i wzmocnienie jej skuteczności z poziomu krajowego” na lata 2021–2027. Ich celem jest zwiększenie zasięgu oddziaływania form wsparcia oraz budowanie świadomości społecznej – również wśród pracodawców – na temat potencjału, potrzeb i aspiracji młodych osób. Obejmą one m.in. publikacje prasowe, kampanię internetową w mediach społecznościowych, emisję spotu informacyjnego oraz modernizację strony internetowej adresowanej do osób młodych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/